

LIEFDE

Sommige mensen denken dat zen dor stilzitten is op een kussentje op een zolderkamer. Wezenloos en wereldvreemd. Niets is minder waar. Zen is liefde. Totale en onvoorwaardelijke liefde. Zen komt tot leven in de grenzeloze en onoverwinnelijke kracht daarvan. Daar is de kracht van het nu niks bij.

Er bestaan niet zoveel zenverhalen over de liefde, en dat is meer dan jammer – het is een gemiste kans. Er bestaat wel een boek over Boeddhisme, sex en verlichting, maar dat is te kort door de bocht. Zonder liefde is sex geweld.

In een verzameling zen-vragen komt één vraag voor die verwijst naar een beroemd liefdesverhaal uit het oude China. Het verhaal raakt aan iets dat in schoonheid en levenskracht de zen-realisatie ver overstijgt, en gaat als volgt. De jonge vrouw Senjo reist haar geliefde na, die heimelijk hun dorp ontvlucht als blijkt dat zij is uitgehuwelijkt. De pijn van haar nabijheid zou hem ondragelijk zijn. Hij heeft zelfs haar niets verteld, maar 's nachts rent een gedaante langs de oever, net als hij de zee op vaart. Als hij ziet dat het Senjo is, wordt hij overmand door vreugde en ontroering over haar liefde voor hem. Samen vluchten ze naar een ander land en stichten een gezin.

Het verhaal gaat nog verder, maar dat voert nu te ver. Het loopt goed af, kan ik u verklappen.

Bij Shakespeare is die goede afloop niet helemaal gelukt, maar de dramatiek is er niet minder om. Zijn Julia neemt vergif om middels schijndood tot haar geliefde Romeo te kunnen geraken, die van een rivaliserende familie is. Romeo ziet haar schijndood voor een echte aan en pleegt zelfmoord aan haar zijde. Juist dan ontwaakt Julia en ziet haar geliefde levenloos. Op haar beurt maakt Julia dan een einde aan haar leven.

Een diepe liefde die alles overwint. Niet alleen in de boekjes, ook in je eigen leven. Niet alleen maar 'zijn in het nu', of 'het is zoals het is', maar raken aan die veel rijkere dimensie, aan de dynamiek van warmte en overgave. Zonder dat is boeddhisme een lege huls, een koude steen, een dorre stam. Liefde voor je werk, je kinderen, je geliefde. Liefde zoals die stroomt tussen twee mensen die zoveel van elkaar houden dat ze elkaar vrij wensen en geluk, onbaatzuchtig. Die ervoor kiezen om samen te zijn en vervulling vinden in de peilloze diepte daarvan. Daar stroomt het en het verlicht de hele wereld.

Zen is liefde. Totale en onvoorwaardelijke liefde. Zen is niet dor stilzitten op een kussentje. Het is de wereld omarmen in tederheid en overgave.

Ron Sinnige, december 2008